

Мұхаммад ҳам бир Расул...

17:00 / 04.01.2022 2862

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда шундай марҳамат қилади:

«Мұхаммад ҳам бир Расул, холос. Үндан олдин ҳам расуллар ўтган. Агар у ўлса ёки қатл қилинса, орқангизга қайтасизми?! Кимки орқасига қайтса, Аллоҳга ҳеч қандай зарар келтира олмас. Ва Аллоҳ шукур қилувчиларни албатта мукофотлар». (Оли Имрон сураси, 144-оят).

Уҳуд жангида камончилар ўз жойларини тарк этгач, мусулмонларнинг мушриклар қуршовида қолган қисми жуда оғир ҳолатга тушиб қолдилар. Шу пайт мушриклардан Ибн Қамъа исмли одам зарб билан Набий алайҳиссаломнинг бошларини ёрди ва мушрикларнинг ҳузурига бориб: «Мұхаммадни ўлдирдим!!!» деб қичқирди. Жанг майдонида «Мұхаммад ўлибди», «Расулуллоҳ ўлибди» деган гап яшин тезлигиде тарқалди. Бу хабарни эшигтан мусулмонларда бўшашиш ва заифлик пайдо бўлди. Улар тумтарақай бўлиб, дуч келган томонга қоча бошладилар. Фақат Расулуллоҳ алайҳиссолату вассаломнинг оз сонли кишилар билан событ туришларигина катта фалокатнинг олдини олди. «Расулуллоҳ ўлди» деган хабар мусулмонларни ҳаддан ташқари умидсизлантириб юборди. Ҳаттоқи Умар ибн Хаттоб ва Толҳа ибн Убайдуллоҳ розияллоҳу анҳумо каби улкан саҳобийлар ҳам бу машъум хабардан кейин умидсиз бўлиб, бир

гурӯҳ мұхожир ва ансорийлар билан биргаликда жангни тұхтатиб, ўтириб қолишиди. Ушбу оят мусулмонларнинг бу тасаввурлари нотұғри эканини баён қилиб, уларга ибратли дарс бермоқда:

«Мұхаммад ҳам бир Расул, холос».

Яъни «Сизларга йўлбошчи бўлиб юрган Мұхаммад алайҳиссалом ҳам бошқа пайғамбарлар каби бир пайғамбардир, холос».

«Ундан олдин ҳам расуллар ўтган».

У ўша ўтган пайғамбарлар силсиласидан бир ҳалқадир. Аллоҳ Ўз динини бандаларига етказиш учун уларнинг ичидан Одам Атодан буён ҳар замон ва ҳар қавмнинг хусусиятларига қараб пайғамбарлар танлаб, уларга ваҳий юбориб турган. Инсоният тарихи давомида кўплаб пайғамбарлар келиб, кетганлар.

«Агар у ўлса ёки қатл қилинса, орқангизга қайтасизми?!»

«Мұхаммаднинг ўлими сизларни Аллоҳнинг динидан қайтарадими?! Сиз эътиқод қилаётган дин Мұхаммаднинг дини эмас-ку, балки Аллоҳнинг дини-ку! Аллоҳнинг динига хизмат қилиш учун қанчадан-қанча пайғамбарлар келиб, кетганлар. Ислом дини бир кишининг ҳаётига боғлиқ эмас. Балки у қиёмат қўпгунча қоладиган диндир. Агар бир кишининг, ҳатто Мұхаммад алайҳиссалом каби улкан ва комил инсоннинг ҳаётига боғлиқ бўладиган бўлса, унинг абадийлиги қолмас эди. Демак, унинг ўлими ҳақидаги хабарни эшитганингиздан сўнг тушкунликка тушиб, қочиб қолишингиз нотұғридир».

«Кимки орқасига қайтса, Аллоҳга ҳеч қандай зарар келтира олмас».

Ҳаммангиз қайтиб кетсангиз ҳам, Аллоҳга ҳеч зарар етмайди. Балки ким орқага қайтса, ўшанинг ўзи зарар тортади. Ислом дини Аллоҳ таоло томонидан бандаларга берилган улкан неъматдир. Кимки бу неъматга ҳидоят топса, икки дунёнинг бахтига мұяссар бўлади.

«Ва Аллоҳ шукр қилувчиларни албатта мукофотлар».

Кимки Исломнинг улуғ неъмат эканини тушуниб етса, шукр қилса, яъни Исломни ўзига ҳаёт йўли қилиб олиб, Аллоҳга бу неъмат учун ҳамду сано айтса, Аллоҳ таоло унга мукофот беради.

Уҳуд ғазотида бўлиб ўтган бу ҳодиса ва унинг баёни бўлиб келган ушбу оят орқали Аллоҳ таоло мусулмонларни Набий алайҳиссаломнинг шахсларига ортиқча ёпишишдан қайтариб, асосий манбага қарашга одатлантиришни хоҳлаган. Мусулмонлар тўғридан-тўғри Аллоҳнинг Ўзига мурожаат қилишни ўргансинлар. Улар Аллоҳнинг олдида ўзларининг масъул эканликларини сезсинлар.

Шу билан бирга, бу ҳодиса ва оят Набий алайҳиссаломнинг вафотларига тайёргарлик, мусулмонлар бошига бир куни шундай мусибат тушганда довдираб қолмасликлари учун дарс эди. Ҳақиқатан ҳам шундай бўлди. У киши вафот этганларида, ҳеч кимнинг ишонгиси келмади. Ҳатто Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳу қиличларини чиқариб: «Ким «Муҳаммад ўлди», деса, бошини узаман!» деб ҳовлида айланиб юрдилар. Фақат Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анҳу бу ҳақиқатни тушуниб етдилар. Бу вақтда у киши шаҳардан ташқарига чиқсан эдилар. Хабарни эшишиб, тезда етиб келдилар. Ҳужраи Саодатга кириб, Пайғамбар алайҳиссолату вассаломни ўпдилар-да:

«Тириклигингизда ҳам пок эдингиз, ўликлигингизда ҳам поксиз, – дедилар. Сўнгра ташқарига чиқиб, баланд овоз билан: – Эй одамлар! Ким Муҳаммадга сиғинаётган бўлса, Муҳаммад вафот этди! Аммо ким Аллоҳга сиғинаётган бўлса, Аллоҳ тирик ва ўлмайди!» – дедилар ва ушбу ояти каримани тиловат қилдилар. Ана ўшандагина мусулмонлар ўзларига келиб, ҳушёр тортдилар.

«Тафсири Ҳилол» китоби асосида тайёрланди